

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Opgaven kræver omhyggelighed og præcision. Følg opskriften her, så er det til at klare for de fleste.

TIDSFORBRUG:

Sæt et par dage af, og arbejd dig omhyggeligt frem.

PRIS:

Cirka 1500 kroner for underlag, cirka 580 kroner pr. kvm. terrasse

Grav terrassen ned i plænen

En terrasse helt nede i plænehøjde gør det let at slå græs, uden at du får brug for hverken kantklipper eller saks. Du kan køre plæneklipperen direkte hen over terrassen, som vi her har valgt at bygge i en sekskantet version af bambusbrædder.

En sekskantet træterrasse lyder måske som en kompliceret opgave, men det er faktisk ganske enkle principper, der er udgangspunktet for et godt resultat. Og flot ser det absolut ud, når terrassen er lidt anderledes end naboens mere traditionelle.

Problemet med en solterrasse midt på græsplænen er det irriterende ekstraar-

bejde, når der skal slås græs. Det problem løser vi ved at grave terrassen en smule ned, så den ligger i plan med græsplænen. Så kan plæneklipperen uden videre køre hen over terrassen, og du kan blive færdig med arbejdet, så du kan sætte dig ned og slappe af i solen.

Terrassen her er lavet i bambusplank, et helt nyt produkt på markedet.

Det har været undervejs i et par år, fordi producenten skulle løse det problem, at der ikke er de naturlige beskyttende olier i bambus, som der er i andre eksotiske træsorter. Men i samarbejde med Trip Trap er det nu lykkedes.

Opskriften på den sekskantede form kan du naturligvis bruge, uanset om du lægger terrassen i græsniveau eller ej.

Glem alt om kantklippere og trimmere. Plæneklipperen kan køre lige hen over terrassen uden problemer.

OPMÅLING OG UDGRAVNING

Opmålingen af sekskanten er forholdsvis simpel, og når den er klaret, skal græs og råjord fjernes fra sekskanten.

FUNDERING

Underlaget består af stampet grus og genbrugsfliser. Ved hjælp af lægter bygger du en ramme og et fundament.

TERRASSEBRÆDDER

Følger du vores anvisninger, bliver spildet minimalt, når terrassebrædderne skal skæres ud og samles.

Sådan mærker du op til terrassen

1 Byg en retvinklet ramme, 20-30 cm bredere på begge ledter end den størrelse, du ønsker din terrasse skal have. Vi har lagt sekskantens ene side parallelt med en hæk. Rammen skal være i vater eller følge plænen's hældning.

2 Marker midten af din ramme på de to sider, der er parallelle med to af sekskantens sider.

3 Inddel de samme to sider i fire. Her har vi valgt, at sekskanten skal være 360 cm fra spids til spids (fordi vores sider skal følge bræddernes længde på 180 cm), så vi måler 90 cm ud fra midten til hver side. Og dernæst 90 cm igen.

4 For at regne afstanden fra siden ind til midten ud tager vi udgangspunkt i den lyse trekant. Vi kender længden på to af siderne (A og C) og skal nu regne den tredje side (B) ud ved hjælp af Pythagoras' formel:

$$A^2 + B^2 = C^2$$

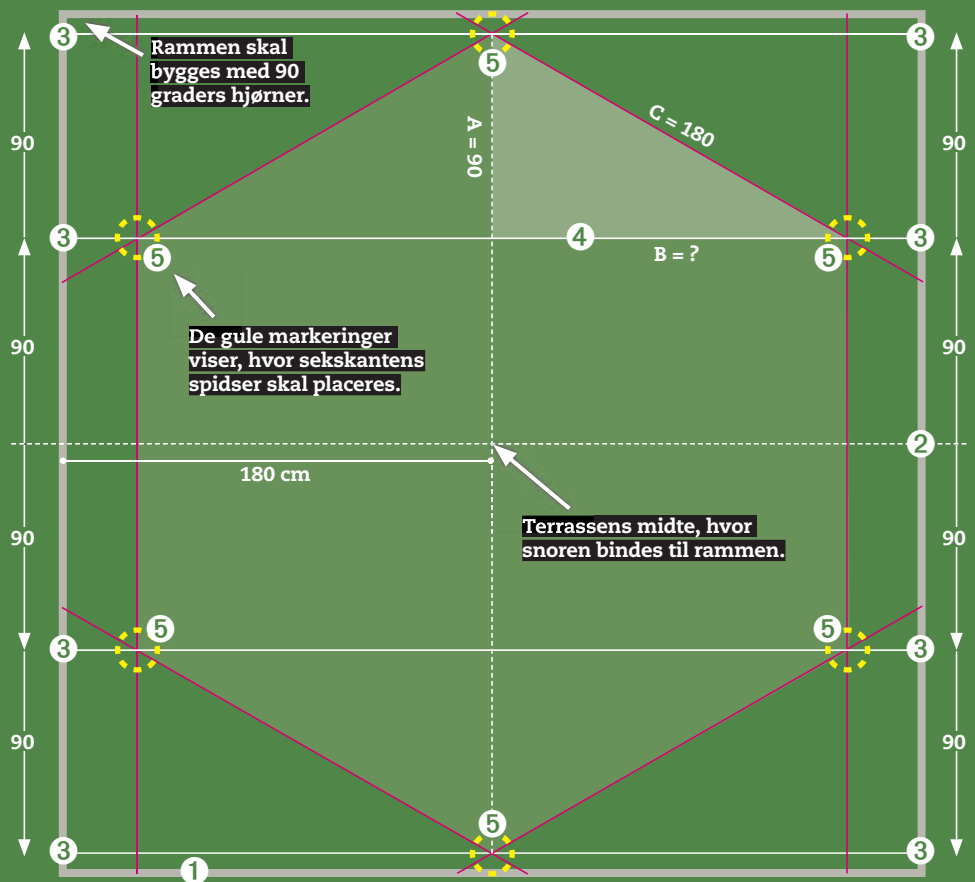
Vi kender ikke længden på B

$$\text{Dvs. } C^2 - A^2 = B^2$$

$$180^2 - 90^2 = B^2$$

$$32400 - 8100 = 24300$$

$$B = \text{kvadratroden af } 24300 = 155,9 \text{ cm}$$

Spænd en snor på tværs mellem de to sider i denne afstand fra siden (den stiplede linje på tegningen).

5 Træk snore, fæstnet til søm på rammen, igennem alle skæringspunkterne (5), så du danner en sekskant.

Byg en ramme

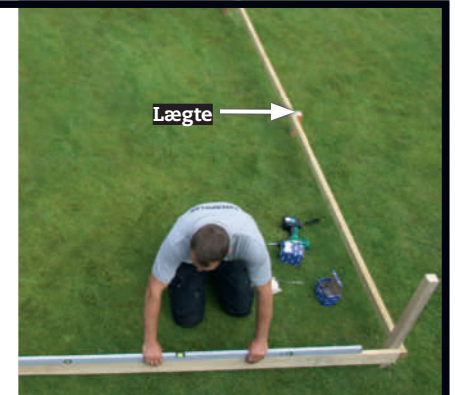
Du får rigtig god hjælp under hele arbejdet, hvis du på forhånd bygger en galge. En galge skal her forstås som en retvinklet ramme, der er lidt større, end du ønsker, at din terrasse skal være.

Sørg for at måle fra diagonal til diagonal, så du dobbelttjekker, at rammen virkelig er retvinklet.

Opmåling til en sekskant ser du herover. De valgte brædder er 180 cm lange, og derfor bliver længden af sekskantens sider ligeledes 180 centimeter. Følg vejledningen herover trin for trin. Det ser mere kompliceret ud, end det reelt er.

1 Byg rammen af tilspidsede lægter, som du slår i jorden, så de danner en firkant. Sæt også en lægte midt på hver af siderne, så de er stabiliseret. De skal danne en firkant med rette hjørner (90 grader).

2 Byg en ramme uden på lægterne med brædder. Sørg for, at de ligger helt vandret, enten med en rotationslaser eller som her med et vaterpas. Tjek, at rammen er retvinklet ved at måle diagonalt.

Læg en bund af grus

Bunden skal være solid. Byg den op af 10 centimeter stabilgrus og 5 centimeter afretningsgrus. Begge dele stamper du med en pladevibrator.

Husk, at gruset sætter sig flere centimeter, når du vibrerer det, så du skal måle, fylde efter og stampe et par gange.

For at holde styr på tykkelsen af lagene, og at de ligger jævnt over hele fladen, spænder du et ekstra sæt snore ud, fastgjort til galgen. Fra disse snore – der her er hvide – kan du måle ned til gruset undervejs. Afstanden ned til jordlaget skal være 28 centimeter (højden af gruslag, fundament og terrassebrædder).

1 Grav 10 cm uden for den røde snor.

Grav af til cirka 28 cm under ønsket niveau – i dette tilfælde højden på den nyklippede plæne (10 cm stabilgrus, 5 cm afretningsgrus, 5 cm genbrugsfliser, 5,7 cm lægte på højkant og 2 cm terrassebræt).

2 Jævn jorden, inden du kommer stabilgrus i din udgravning, og stamp jorden ved at køre den over et par gange med pladevibratoren.

3 Spænd snore op til at regulere højden af gruslagene efter. Mål ned fra de hvide snore, så du får lagt et jævnt lag. Du skal have snoren af og på et par gange for at kunne komme til med vibrator mv., men det er besværet værd.

4 Fordel stabilgruset, og jævn det ud. TIPS: Brug en rive til at rette gruset af med. Træk af med bagsiden af riven og ret forsigtigt af med rivens tænder.

5 Kør hen over gruset med pladevibratoren et par gange, efter at du har vandet gruset en smule. Det skal ikke være sjaskvadt, men heller ikke knastørt.

VIGTIGT

Hvis du har lerjord, og vandet ofte samler sig i pytter på plænen, bør du overveje at sørge for ekstra dræn under terrassen. Grav 10-15 centimeter dybere, og start med et lag drængrus, lagt med et fald på 1 cm pr. meter.

VÆRKTØJ

Knæpuder hjælper dig. Når du skal kravle rundt på knæene i flere timer, gør du dine knæ en stor tjeneste ved at bruge et par knæpuder. Enten som indlæg i arbejdsbukserne eller puder til at spænde uden på bukserne.

6 Læg ca. 5 cm afretningsgrus ud, og jævn det ud. Lav 2 riller, hvor du lægger 2 gamle vandrør i den ønskede højde, klem grus godt omkring dem, så de ligger helt fast, og ikke kan rykke sig.

7 Træk nu gruset af efter vandrørene ved at trække retskinnen fra side til side. På den måde skraber du nemmere overskydende grus ud til siden. Fjern så vandrørene, og fyld grus i de render, de efterlader.

Byg fundamentet

I hele din udgravning lægger du nu betonfliser eller lignende. De skal bære de lægter, terrassen skal skrues fast i, og holde træet løftet fra jorden.

Vi fik fat i nogle aflagte 20 x 40 x 5 centimeter fliser, som egnede sig fint til formålet. Fliserne lagde vi i det mønster, du kan se på de følgende billeder.

Næste skridt er en ramme, der er lidt mindre end den endelige terrasse. Rammen danner udgangspunkt for fundamentet af lægter og skal blot sidde skjult under terrassen. Rammen forsynes med et kantbræt, der rager helt ned til gruset, så der ikke kan løbe jord ind under rammen og dermed terrassen.

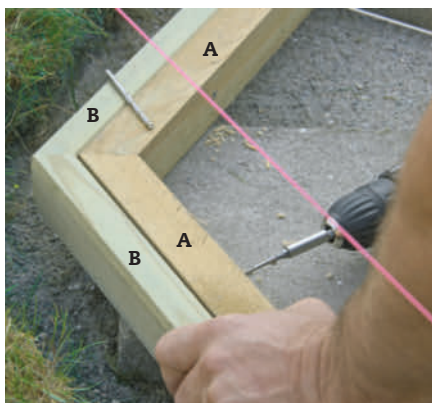
1 Læg en flise i hvert af de seks hjørner. I midten lægger du to ved siden af hinanden, så de danner et kvadrat på 40 x 40 cm. Her har vi brugt genbrugsfliser på 20 x 40 x 5 cm.

2 Læg to fliser mere på hver af de seks sider, så der opstår tre lige store afstande langs hver side.

3 Skær de seks kantlægter (A) i 30 graders smig. De skal skæres og samles på højkant. De er her 176 cm på den længste kant og skrues sammen til en ramme (husk at bore for).

4 Sæt et kantbræt (B) uden på lægten. Det skal stoppe jorden fra at falde ind under terrassen. Vi har brugt et trykimprægneret terrassebræt, der er højere end rammelægterne. Blicher brættet synligt, skal du bruge samme træ som til terrassen.

5 Sæt bærende lægter (C) med samme indbyrdes afstand. Vi har brugt en stump terrassebræt som afstandsklods. Det sikrer, at der ikke står vand lige under samlingerne af terrassebrædderne.

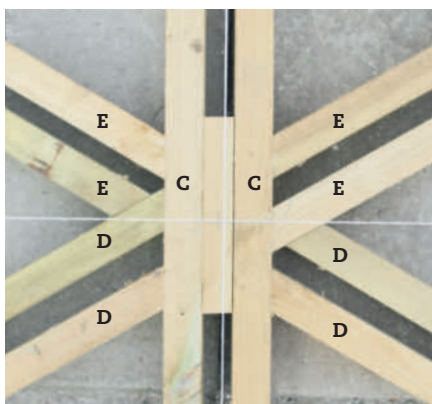
TIPS

Snor i flere farver. Brug rigtig murersnor til markeringerne. Murersnor er fleksibel og stærk, og køber du snor i et par forskellige farver, er det let at holde styr på, hvilke snore der har de forskellige funktioner.

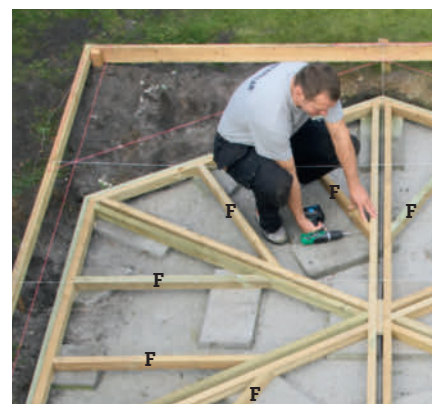

MATERIALER

Brug de rigtige skruer. Vi anbefaler A4-skruer til de trykimprægnerede lægter. A4-skruerne er rust- og syrefaste, og det sikrer dem mod både vand og imprægneringsmiddel, der ellers ville angribe skruerne.

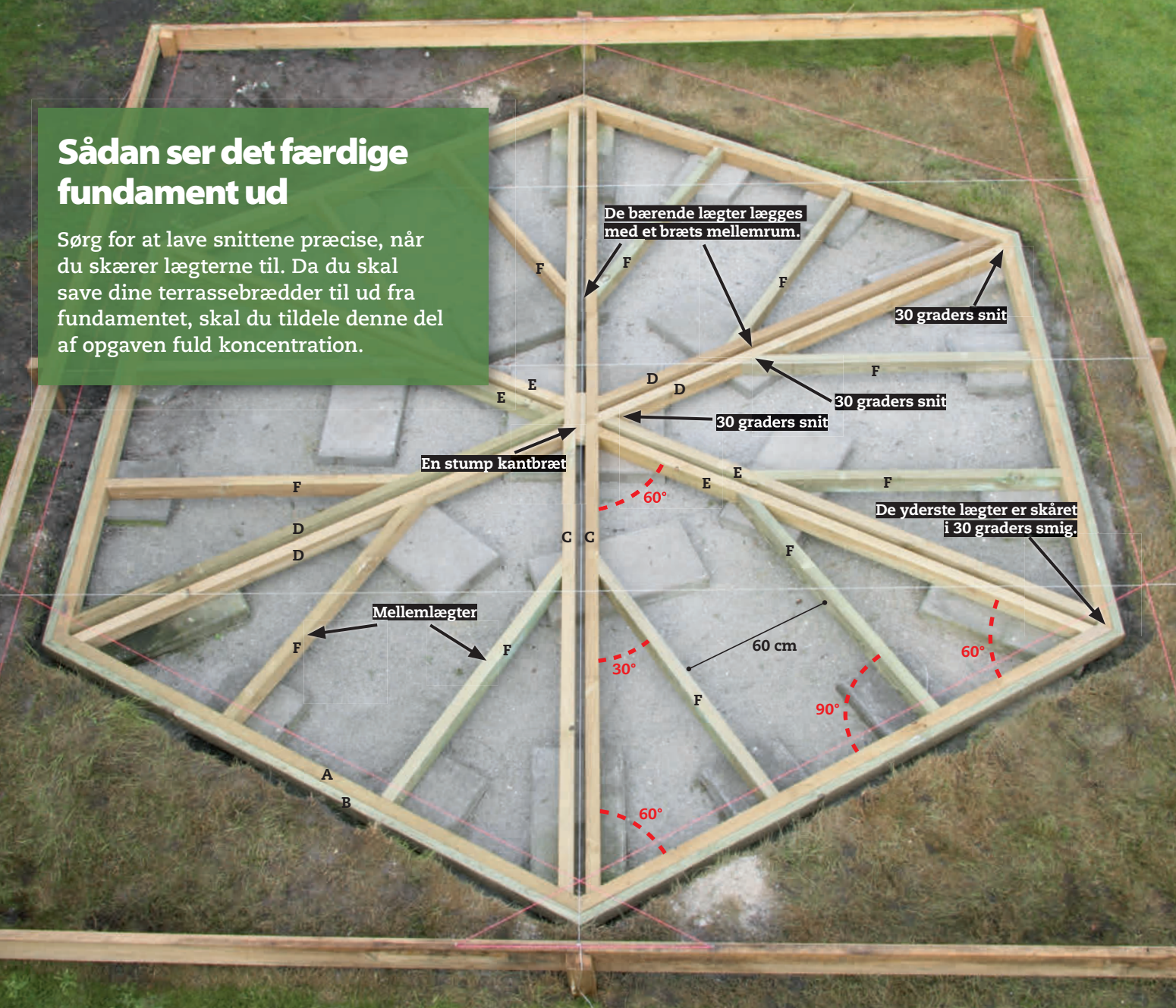
6 Brug en stump kantbræt til at holde afstanden imellem lægterne (C). Sæt lægterne (D) og (E) fast. Skru det hele sammen med 5 x 80 mm A4-skruer (rust- og syrefaste).

7 Sæt to mellemlægter (F) i hvert af de seks felter. Sørg for at dele trekanten i tre lige store felter, så der bliver maks. 60 cm imellem hver understøtning. Brug 4 x 70 mm A4-skruer.

Sådan ser det færdige fundament ud

Sørg for at lave snittene præcise, når du skærer lægterne til. Da du skal save dine terrassebrædder til ud fra fundamentet, skal du tildele denne del af opgaven fuld koncentration.

VÆRKTØJ

Brug en kap/geringssav til de mange vinklede snit i lægterne. Det tager alt for lang tid at save alle lægterne over ved hjælp af en skærekasse eller ved minuts opmåling af hvert enkelt snit.

VIGTIGT

60 grader kræver 30 grader. De vinkler, der er 60 grader, opstår ved at skære lægterne i 30 graders snit.

DET HAR VI BRUGT

Materialer til rammen

- 8 stumper lægte
- Ca. 15 m brædder

Materialer til funderingen

- Stabilgrus
- Afretningsgrus

Materialer til fundamentet

- 40 fliser a 20 x 40 x 5 cm
- Ca. 50 m 38 x 57 mm lægter
- 10,8 m kantbræt

Materialer til terrassen

- 33 bambusplank-brædder a 180 cm
- Medfølgende clips

Desuden:

- 5 x 80 mm skruer, A4
- 4 x 70 mm skruer, A4
- 3,5 x 50 mm skruer, A4
- Murersnor eller lignende
- Pu-lim (til propper)
- Terrasseolie (her fra Trip Trap)

Specialværktøj

- Rundsav med føringsskinne
- Evt. overfræser
- Propbor
- Pladevibrator
- Kap/geringssav

Læg brædderne på

Vi har valgt bambusbrædder til terrassen. De har, i lighed med mange andre terrassebrædder, en glat og en rillet side. Du kan selv vælge, hvilken side du vil have opad. Den rillede side gør brædderne mere skridsikre. Til gengæld samler rillerne lettere snavs og alger.

Vi sætter brædderne fast med et clipsystem, så der ikke skal skrues direkte ned i brædderne. Her er det vigtigt at tjekke, om clipsene kan bruges på begge sider af brædderne (det kræver en not), inden du vælger, hvilken vej de skal vende. Med en rundsav på skinne går arbejdet hurtigt. Start med hele brædder, og genbrug de dele, du skærer af.

Hvis det er et synligt clipse-system, kan du med fordel slå det næste bræt i, før du skruer. Her bliver der brugt 3,5 x 50 A4-skruer.

1 Første bræt skærer du i 30 graders smig i begge ender, så den længste kant er 180 cm lang.

2 Læg brædder op til den første sjetteedel. Læg dem, så enderne i den ene side netop krydser skærelinjen (mellemrummet mellem de bærende lægter). Skru brædderne fast.

3 Skær brædderne til med en rundsav på en føringsskinne. Sav først i den ende, der netop krydser skærelinjen, dernæst i skærelinjen ved siden af. Nu er første sektion klar.

4 Start med to fulde længder brædder i næste sjetteedel. Resten dækker du med afskæringerne fra før. De er jo allerede skåret i smig i den ene ende.

5 Læg den sidste sjetteedel indefra og udefter. Her må du måle op til hvert enkelt bræt, så det bliver helt præcist.

Vælg den rigtige træsort til terrassen

Dit valg af træ har afgørende indflydelse på, hvordan din terrasse kommer til at tage sig ud, når den er lagt.

Skal din terrasse have et eksklusivt præg, eller kan du fint leve med mindre?

Økonomien er ofte udgangspunktet for, hvilken træsort vi vælger. Det mørke hårdtræ er flot, men prisen er også derefter. Vælg selv – men pas på læketræ, som nogle vil forsøge at sælge dig som terrassebrædder. Det meste læketræ har tendens til at flosse i overfladen, og så er det ikke rart at gå på.

Terrassen i mørkt hårdtræ giver et eksklusivt indtryk og er meget vejrbestandig.

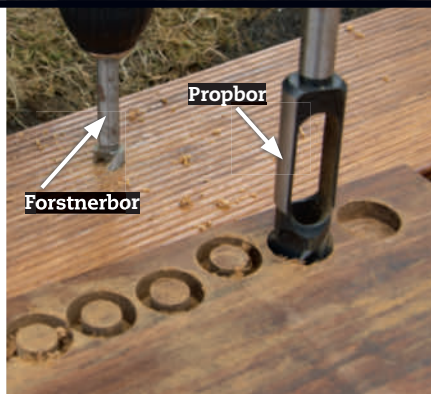
Terrassen i trykimprægneret fyrretræ vil med tiden få patina, typisk et grønligt skær. Det er en prisbillig løsning, der holder i årevis.

Luk med propper

Terrassens yderste brædder kan ikke clipses fast. De skal skrues direkte i fundamentet, og det giver synlige skruer.

Er du ked af det, må du proppe skruehullerne af. Det gør du ved hjælp af et propborsæt, der består af et bor, der borer for til skrue og prop, og et særligt propbor, der kan skære en prop ud af et af de overskydende brædder.

Du kan vælge, at proppen skal være så usynlig som muligt. Så borer du den ud af et stykke bræt, der ligner det, proppen skal sidde i, altså med riller den rette vej osv. Vil du gøre propperne synlige, kan du vende dem, så åreretningen går modsat af brædderne. Det bliver flot.

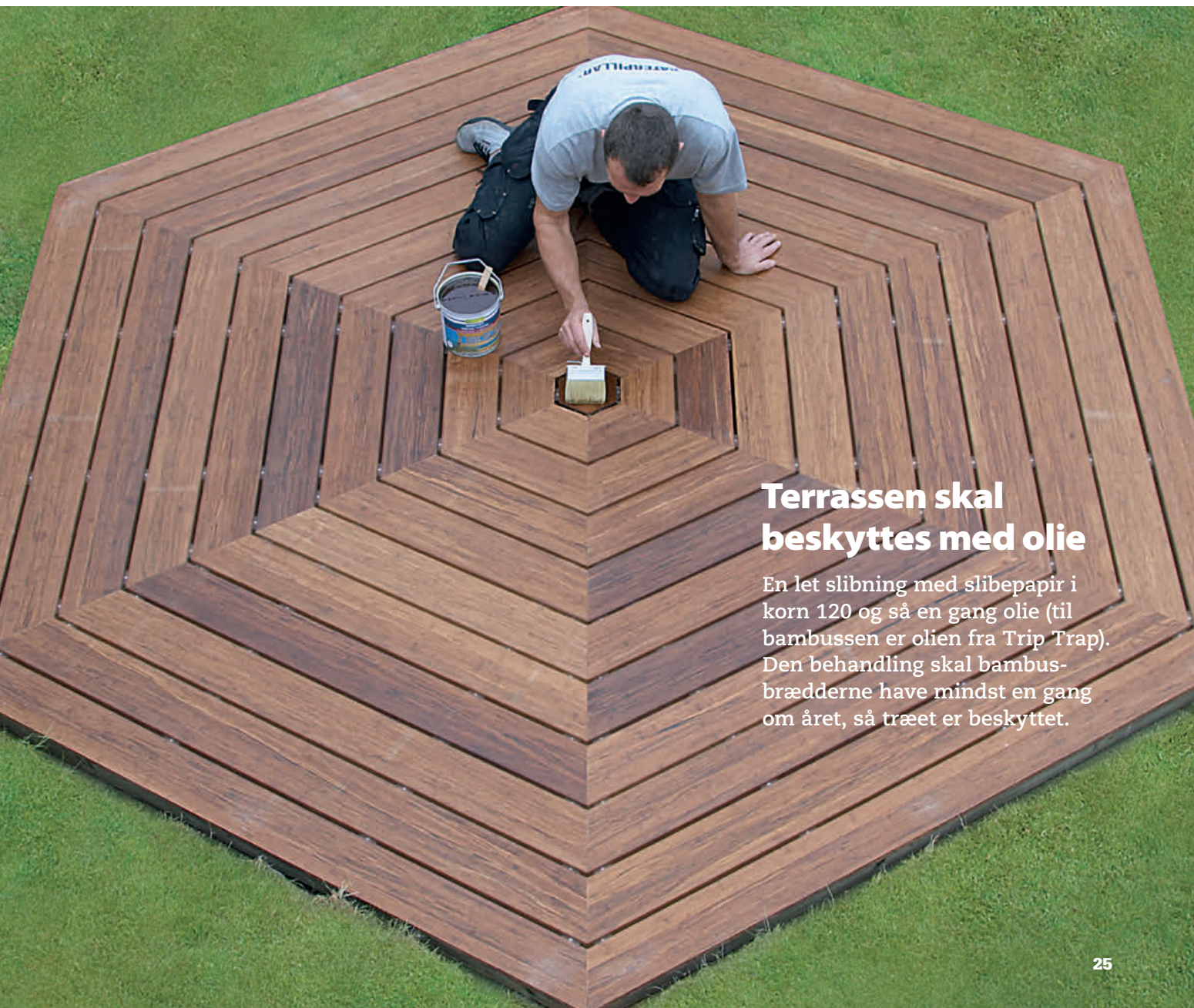

1 Bor propperne ud med propboret i et af de afskårne stykker terrassebræt. Borene købes som et sæt, hvor der også er et forstnerbor til at bore for til skrue og prop.

Når limen er tør, kan du enten stemme proppen af eller som her bruge en overfræser med et notfræsejern.

2 Lim proppen fast med en vandfast pu-lim. Limen svulmer op, så pas på, at du ikke bruger for meget.

Terrassen skal beskyttes med olie

En let slibning med slibepapir i korn 120 og så en gang olie (til bambussen er olien fra Trip Trap). Den behandling skal bambusbrædderne have mindst en gang om året, så træet er beskyttet.